

VERGİDE GÜNDEM

M. FATİH KÖPRÜ fatih.kopru@tr.ey.com
www.vergidegundem.com

VERGİ BORCU OLAN MÜKELLEFLERE YENİ BİR İMKAN DAHA...

MÜKELLEFLERİN VERGİ BORÇLARI İÇİN YENİ BİR YAPILANDIRMA DAHA GELİYOR. YASA 18 MAYIS'TA MECLİS'TE KABUL EDİLDİ. AMA 6736 SAYILI YASAYA GÖRE KAPSAMI OLDUKÇA DAR, SADECE KESİNLEŞMİŞ BORÇLAR İÇİN YAPILANDIRMA İMKANI GETİRİYOR. BORÇLU MÜKELLEFLER HAZİRAN SONUNA KADAR BAŞVURU YAPABİLECEKLER VE BORÇLARINI EN ÇOK 18 TAKSİTLE (36 AYDA) ÖDEYEBİLECEKLER.

Geçtiğimiz ay yine bu köşemizde vergi ve SGK borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili bir yasa tasarısından bahsetmiştik. Bu tasarıdaki yapılandırma ile ilgili düzenlemeyi de içeren başka bir yasa teklifi -bu kez vergiyle ilgili diğer bazı düzenlemeler de yer alıyor- 4 Mayıs'ta Meclis Başkanlığı'na sunuldu. 18 Mayıs'ta söz konusu yasa teklifinin görüşmeleri Meclis Genel Kurulu'nda tamamlandı ve yasalaştı. Ancak yazımızı hazırladığımız tarih itibarıyla Resmî Gazete'de yayımlanmadığından yürürlüğe girmediğini de belirtmekte fayda var.

Bir önceki yapılandırmaya ilişkin yasanın (6736 sayılı) daha taksitleri bitmeden yeni bir "borç yapılandırması" daha gelmiş oldu: 7020 sayılı yasa. Ancak kapsamı bir önceki yasaya göre oldukça dar. Sadece kesinleşmiş borçların yapılandırılmasını içeriyor.

Bu yazımızda 7020 sayılı yasadaki yer alan vergi borçlarının yapılandırılması ile vergiye uyumlu mükellefler için getirilen tecil uygulamasına değineceğiz.

VERGİ BORÇLARI

31 Mart tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi borçları yapılandırma kapsamına giriyor. Bunun yanında yine aynı tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelelere ilişkin vergi borçları da yapılandırılabilir. Vergiye bağlı olarak kesilen cezalar (vergi ziyai cezası gibi) ve vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük gibi) ile gecikme faizi ve gecikme zammı gibi borçların da yapılandırılması mümkün.

Ancak 2017 yılında ödenmesi gereken geçici vergiler, motorlu taşıtlar vergisinin 2. taksiti ve 2016 yılına ilişkin gelir vergisinin 2. taksiti yapılandırma kapsamına girmiyor. Bunun yanında yeni yasa, daha önce çıkarılan benzer yasalar (6111, 6552 ve 6736 sayılı) kapsamında tahakkuk eden tutarlar ve taksit ödemeleri için yeni bir yapılandırma imkanı da getiriyor.

FAZLA BİR KISMI SİLİNİYOR

Yapılandırmada, vergi aslında herhangi bir indirim yapılması söz

konusu değil. Yani yapılandırma talep eden mükellefler kanununun yayım tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan vergilerin tamamını her halükarda ödemek zorundalar.

Gecikme faizi ve gecikme zammı gibi borçlar ise siliniyor. Bunun yerine vergi aslı üzerinden kanunun yapılandırıldığı tarihe kadar yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın anapara ile birlikte ödenmesi gerekiyor. Yasa kapsamında varsa vergi aslına bağlı olarak kesilmiş olan vergi cezaları (vergi ziyai cezası gibi) da tamamen siliniyor.

USULSÜZLÜKTE YARISI

Yasanın yayım tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan, vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük gibi) ise yarısı siliniyor. Kalan yarısı ile bu tutara gecikme zammı yerine yasanın yapılandırıldığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenmek suretiyle bu borçtan kurtulmak mümkün olacak.

BAŞVURU VE ÖDEME

Borçlarını yapılandırmak isteyen mükellefler, 30 Haziran 2017 tarihine kadar başvuru yapabilirler. Yenden yapılandırılan borçlarını peşin olarak ödemek isteyenlerin borcun tamamını, taksitle ödemek isteyenlerin ise ilk taksitlerini 31 Temmuz 2017 tarihine kadar ödemeleri gerekiyor.

Taksitle ödemeyi talep edenlerin başvuru sırasında 6, 9, 12 veya 18 eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri gerekiyor. Bu durumda ödenmesi gereken tutar;

- 6 eşit taksit için (1,045),
- 9 eşit taksit için (1,083),
- 12 eşit taksit için (1,105),
- 18 eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılıyor ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek sure-

tiyle ödenecek taksit tutarı hesaplanıyor.

TAKSİTLER 2 AYDA BİR

Taksitli ödemede taksitler her ay yerine 2 ayda bir ödeniyor. Örneğin vergi borcu yapılandırılan bir mükellef, ilk taksiti 31 Temmuz'a, 2. taksiti 30 Eylül'e, 3. taksiti 30 Kasım'a kadar ödeyebilecek.

PEŞİN ÖDEME AVANTAJI

Peşin ödeme seçildiğinde yapılandırılan borcun tamamının 31 Temmuz'a kadar ödenmesi gerekiyor.

Peşin ödemede katsayı uygulaması olmadığı gibi ekstra bir indirimden daha bahsetmek gerekiyor. Vergi tutarı üzerinden gecikme faizi ve gecikme zammı yerine hesaplanan YI-ÜFE farkından da ayrıca yüzde 50 indirim yapılıyor. Yani anapara borcu ve bu tutar üzerinden hesaplanan YI-ÜFE farkının yarısı tek seferde ödenirse, borcun tamamı kapatılmış oluyor.

TAKSİTLERİ AKSATMAYIN

Taksitle ödeme seçilmesi durumunda özellikle ilk iki taksitin zamanında ödenmesi çok önemli. Bunlar zamanında ödenmezse veya kalan taksitlerden bir takvim yılında ikiden fazla taksit süresinde ödenmez veya eksik ödenirse yeniden yapılandırma hakkı kaybediliyor.

İlk iki taksit hariç, taksitlerin bir takvim yılında iki veya daha az aksatılması durumunda ise ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin gecikme zammı oranında hesaplanan geç ödeme zammı ile birlikte son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi durumunda yapılandırma hakkı kaybedilmiyor.

VERGİLER DE ÖDENMELİ

Sadece taksitlerin zamanında ödenmesi yeterli değil. Yıllık gelir veya kurumlar vergileri, gelir (sto-

paj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler için ayrı bir şart daha var.

Taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin de (çok zor durum hariç) her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödenmemesi ya da eksik ödenmesi halinde kalan taksitleri ödeme hakkı kaybediliyor.

TECİL VE TAKSİTLENDİRME

Kamu alacaklarının nasıl tahsil edileceği 6183 sayılı yasada belirlenmiş durumda. Bu yasa ile zor durumda olan mükelleflere borçlarını tecil ettirebilme imkanı da tanınıyor.

Borcun vadesinde ödenmesi veya haciz uygulamaları borçluyu çok zor duruma düşürecekse, borçlu yazılı olarak başvurup teminat göstererek borcun taksitlendirilmesini isteyebiliyor. Alacaklı kamu idaresi ikna olursa borç, faizle (yıllık yüzde 12 oranında) 36 aya kadar tecil ve taksitlendirilebiliyor.

UYUMLU MÜKELLEFE FARKLI

Yeni yasayla vergisel yükümlülüklerini süresinde yerine getirmiş, ancak son bir yıl içinde borçlarını ödeyememiş vergi mükellefleri için yeni bir avantaj getiriliyor. Bu mü-

kellefler yukarıda özetlenen tecil uygulamasına göre daha uygun şartlarla borçlarını taksitlendirerek ödeyebilecekler.

Bu olanaktan yararlanmak isteyen borçlunun;

1. Başvuru tarihi itibarıyla en az üç yıl süreyle; ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olması,

2. Başvuru tarihinden geriye doğru üç yıla ait vergi beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş olması,

3. Bu madde kapsamına giren ve başvuru tarihi itibarıyla vadesi bir yılı geçmemiş borcunun borç ödemesinde hüsniyet sahibi olmasına rağmen ödenememiş olması, gerekiyor.

AVANTAJLARI

Yeni yasada, 6183 sayılı yasadaki faiz oranının uygulanacağı belirtiliyor. Bu konuda şimdilik bir avantaj söz konusu değil. Teminat istenmeyecek borç tutarının ise uyumlu mükellefler için yeni yasayla 50 bin liradan 500 bin liraya çıkarıldığı görülüyor. Bunun yanında uyumlu mükellefler için; tecil süresini 60 aya kadar uzatma, farklı tecil faizi oranı belirleme konuları başta olmak üzere birçok konuda Bakanlar Kurulu'na yetki veriliyor.

Ancak bu yetkiler kullanılarak daha düşük faiz oranı ve daha uzun tecil süresi belirlendiği durumda uygulama, vergiye uyumlu mükellefler için daha cazip hale gelebilecek. Aksi halde yasadaki düzenleme vergiye uyumlu olmakla birlikte son bir yılda zor duruma düşmüş olan mükelleflere teminat uygulaması dışında pek bir avantaj getirmiyor.

Son olarak bu düzenlemenin hemen geçerli olmadığını, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren vadesi gelen borçlara uygulanacağını söyleyerek bitirelim.